

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Φεβρουαρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 21

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5016

Διεθνής Εμπορική Διαιτησία - Ρυθμίσεις για τη λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και λοιπές επείγουσες διατάξεις.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 4 Ορισμοί

Άρθρο 5 Γενικές αρχές - Ερμηνευτικοί κανόνες

Άρθρο 6 Γνωστοποιήσεις

Άρθρο 7 Παραίτηση από την προβολή αντιρρήσεων

Άρθρο 8 Έκταση δικαστικής παρέμβασης

Άρθρο 9 Αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε διαδικασίες αρωγής και εποπτείας της διαιτησίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 10 Τύπος της συμφωνίας διαιτησίας

Άρθρο 11 Κύρος της συμφωνίας διαιτησίας

Άρθρο 12 Συμφωνία διαιτησίας και άσκηση αγωγής

Άρθρο 13 Συμφωνία διαιτησίας και ασφαλιστικά μέτρα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

Άρθρο 14 Αριθμός διαιτητών

Άρθρο 15 Ορισμός διαιτητών

Άρθρο 16 Πολυμερείς διαιτησίες

Άρθρο 17 Ορισμός διαιτητών από το δικαστήριο

Άρθρο 18 Λόγοι εξαίρεσης

Άρθρο 19 Διαδικασία εξαίρεσης

Άρθρο 20 Παράλειψη ή αδυναμία εκπλήρωσης καθηκόντων διαιτητή

Άρθρο 21 Ορισμός αντικαταστάτη διαιτητή

Άρθρο 22 Ευθύνη διαιτητών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Άρθρο 23 Εξουσία του διαιτητικού δικαστηρίου να αποφαινεται για τη δικαιοδοσία του

Άρθρο 24 Πρόσθετοι διάδικοι και συνένωση διαιτησιών

Άρθρο 25 Εξουσία διαιτητικού δικαστηρίου να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 26 Ίση μεταχείριση και δικαίωμα ακρόασης

Άρθρο 27 Καθορισμός των διαδικαστικών κανόνων

Άρθρο 28 Τόπος της διαιτησίας

Άρθρο 29 Έναρξη της διαιτησίας

Άρθρο 30 Γλώσσα

Άρθρο 31 Δικόγραφο αγωγής και δικόγραφο απάντησης στην αγωγή

Άρθρο 32 Ακροαματική και γραπτή διαδικασία

Άρθρο 33 Ερημοδικία

Άρθρο 34 Διορισμόςπραγματογνώμονα από το διαιτητικό δικαστήριο

Άρθρο 35 Επίδειξη εγγράφων και προσκομιδή αποδείξεων

Άρθρο 36 Δικαστική συνδρομή κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 37 Εφαρμοστέο δίκαιο στην ουσία της διαφοράς

Άρθρο 38 Απόφαση από περισσότερους διαιτητές

Άρθρο 39 Συμβιβασμός

Άρθρο 40 Μορφή και περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης

Άρθρο 41 Περάτωση της διαιτησίας - Αμοιβή και έξοδα

Άρθρο 42 Διόρθωση και ερμηνεία της διαιτητικής απόφασης, έκδοση συμπληρωματικής διαιτητικής απόφασης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Άρθρο 43 Αγωγή ακύρωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 44 Δεδικασμένο και εκτελεστότητα

Άρθρο 45 Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι': ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 46 Λειτουργία οργανισμών θεσμικής διαιτησίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 47 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 48 Μεταβατικές διατάξεις
 Άρθρο 49 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άρθρο 50 Ανακοίνωση αποφάσεων της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 297 του ν. 4700/2020

Άρθρο 51 Μεταφορά αρμοδιότητας ελέγχου από τα κλιμάκια προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στους Επιτρόπους του Δικαστηρίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 324 ν. 4700/2020

Άρθρο 52 Εκδίκαση συνταξιοδοτικών διαφορών από Πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου - Αντικατάσταση παρ. 1 και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 178 ν. 4820/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4871/2021

Άρθρο 53 Ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 6 ν. 4871/2021

Άρθρο 54 Υπαγωγή της επιλογής, κατάρτισης και επιμόρφωσης των δικαστικών υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών - Τροποποίηση άρθρων 55Α και 55Β - Προσθήκη άρθρου 55ΛΖ στον ν. 4871/2021

ΜΕΡΟΣ Γ': ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 55 Ειδικός διανεμητικός λογαριασμός δικαστικών επιμελητών - Αντικατάσταση άρθρου 51 ν. 2318/1995

Άρθρο 56 Αρμοδιότητες γενικής συνέλευσης συλλόγου δικαστικών επιμελητών - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 2318/1995

Άρθρο 57 Απαρτία Γενικής Συνέλευσης συλλόγου δικαστικών επιμελητών - Τροποποίηση άρθρου 99 ν. 2318/1995

Άρθρο 58 Επιμόρφωση νομικών παραστατών

Άρθρο 59 Αποδοχές Προέδρου, Συμβούλων και μελών ΕΑΔΗΣΥ - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 349 ν. 4412/2016

Άρθρο 60 Επέκταση αποζημίωσης της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2521/1997 στον Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και τον Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 186 ν. 4820/2021

Άρθρο 61 Προσδιορισμός της εκτίμησης της αξίας απαλλοτριωμένου ακινήτου - Συμμόρφωση προς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 13 Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων

Άρθρο 62 Σύσταση ομάδων εργασίας σε προγράμματα αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης και αμοιβή των μελών τους - Τροποποίηση περ. α' παρ. 6 άρθρου 5 ν. 2408/1996

Άρθρο 63 Συμμετοχή δικαστικών λειτουργιών σε ομάδες εργασίας για προγράμματα και ειδικότερα θέματα

του Υπουργείου Δικαιοσύνης - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 48 ν. 4938/2022

Άρθρο 64 Συμμετοχή δικαστικών υπαλλήλων και λοιπών προσώπων σε ομάδες εργασίας για προγράμματα και ειδικότερα θέματα του Υπουργείου Δικαιοσύνης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 112 ν. 4798/2021

Άρθρο 65 Προσκόμιση εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή στην τακτική διαδικασία - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 237 ΚΠολΔ

Άρθρο 66 Προσκόμιση εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή στις μικροδιαφορές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 469 ΚΠολΔ

Άρθρο 67 Προσκόμιση εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή στα ένδικα μέσα και στις ανακοπές - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 495 ΚΠολΔ

Άρθρο 68 Διορθώσεις παροραμάτων στις ρυθμίσεις του ν. 4938/2022 για την επιθεώρηση των δικαστηρίων, των εισαγγελιών και των δικαστικών λειτουργιών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 97, παρ. 2 άρθρου 100, παρ. 1 άρθρου 102 και άρθρου 129 ν. 4938/2022

Άρθρο 69 Διαδικασία εκκαθάρισης και πληρωμής αποζημιώσεων δικηγόρων νομικής βοήθειας που προκύπτουν από ειδικά γραμμάτια που έχουν εκδοθεί από 1.1.2019 έως 31.12.2022

ΜΕΡΟΣ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 70 Αποδοχές καλλιτεχνικού προσωπικού - Αντικατάσταση περ. α' παρ. 6 άρθρου 22 ν. 4354/2015 - Μεταβατική διάταξη

Άρθρο 71 Πεδίο εφαρμογής π.δ. 85/2022 ως προς την απασχόληση καλλιτεχνών στο Δημόσιο

Άρθρο 72 Αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο ενίσχυσης βάσει του Μέτρου 22 «Εκτακτη προσωρινή στήριξη σε γεωργούς και ΜΜΕ που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία»

ΜΕΡΟΣ Ε': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 73 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' **ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 1 **Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η εμπέδωση της διεθνούς διαιτησίας στην ελληνική έννομη τάξη ως προϊόντος της αυτονομίας των μερών, ώστε τα μέρη ελεύθερα: α) να αποφασίζουν την υπαγωγή των διαφορών τους στη διαιτησία, β) να επιλέγουν τους διαιτητές, γ) να διαμορφώνουν τη διαιτητική διαδικασία και δ) να επιλέγουν το εφαρμοστέο για την επίλυση της διαφοράς τους δικαίο.

Άρθρο 2 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η ενσωμάτωση:

μπορούν να καταθέσουν κοινή δήλωση κατά την παρ. 2 του άρθρου 242. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 237, το άρθρο 260, η παρ. 3 του άρθρου 271, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 272 και το άρθρο 501 εφαρμόζονται αναλόγως. Μετά το πέρας της συζήτησης ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου δύναται να ζητεί από τους διαδίκους να προσκομίσουν σε ηλεκτρονική μορφή αντίγραφο του δικογράφου της αγωγής, του υπομνήματος και της προσθήκης.».

Άρθρο 67

Προσκόμιση εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή στα ένδικα μέσα και στις ανακοπές - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 495 ΚΠολΔ

Στο άρθρο 495 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 237, περί προσκόμισης εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή, εφαρμόζεται αναλόγως και για τα ένδικα μέσα και τις ανακοπές του παρόντος κεφαλαίου.».

Άρθρο 68

Διορθώσεις παροραμάτων στις ρυθμίσεις του ν. 4938/2022 για την επιθεώρηση των δικαστηρίων, των εισαγγελιών και των δικαστικών λειτουργιών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 97, παρ. 2 άρθρου 100, παρ. 1 άρθρου 102 και άρθρου 129 ν. 4938/2022

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 97 του ν. 4938/2022 (Α' 109) η λέξη «επόμενου» αντικαθίσταται από τη λέξη «μεθεπόμενου» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών συμβούλων επικρατείας είναι διετής. Αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του έτους κατά το οποίο γίνεται η κλήρωση και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου του ορισμού τους έτους.».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4938/2022 τροποποιείται ως προς τον χρόνο που καταλαμβάνει η επιθεώρηση που διενεργούν οι σύμβουλοι επικρατείας, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η επιθεώρηση που διενεργούν οι σύμβουλοι επικρατείας, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου αφορά στο χρονικό διάστημα των δύο (2) ετών που έχουν προηγηθεί από τη 16η Σεπτεμβρίου του έτους ορισμού του επιθεωρητή.».

3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4938/2022 μετά τη λέξη «εισαγγελία» προστίθενται οι λέξεις «ή το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης του δικαστηρίου» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Προς τον σκοπό της διενέργειας της επιθεώρησης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 101, ο διευθύνων το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης του δικαστηρίου υποβάλλει στον αρμόδιο επιθεωρητή (σύμβουλο επικρατείας, αρεοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου) έκθεση απολογισμού του έργου του κατά το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα, η οποία κοινοποιείται και στο Συμβούλιο Επιθεώρησης.

Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει, ιδίως, τεκμηριωμένη αναφορά:

α) στα κριτήρια με βάση τα οποία συγκροτούνται τα τμήματα του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και κατανέμονται οι υποθέσεις και τα λοιπά καθήκοντα κατά τμήμα, δικαστές και εισαγγελείς και υπαλλήλους της γραμματείας,

β) στην ενημερότητα της υπηρεσίας ως προς τη διεκπεραίωση των υποθέσεων και, ιδίως, ως προς τους μέσους χρόνους των διαδικασιών ανά φάση (προσδιορισμό, εκδίκαση, έκδοση απόφασης) και κατηγορία,

γ) προκειμένου περί εισαγγελιών, στις αυτεπάγγελτες παραγγελίες για τη διενέργεια προανακριτικών εξετάσεων επί ζητημάτων ευρέος ποινικού ενδιαφέροντος,

δ) στον τρόπο διεξαγωγής των συνεδριάσεων,

ε) στην ψηφιοποίηση και τη χρήση των νέων τεχνολογιών από δικαστικούς λειτουργούς, εισαγγελείς και υπαλλήλους της γραμματείας και

στ) στην καταλληλότητα, ασφάλεια και καθαριότητα των κτιρίων.

Με βάση την ανωτέρω έκθεση απολογισμού, τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο, ο επιθεωρητής συντάσσει έκθεση αξιολόγησης του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας.».

4. Στο άρθρο 129 του ν. 4938/2022 προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Όπου στις διατάξεις του παρόντος που ρυθμίζουν την επιθεώρηση γίνεται αναφορά στον διευθύνοντα το δικαστήριο, νοείται το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης, εφόσον υφίσταται.».

Άρθρο 69

Διαδικασία εκκαθάρισης και πληρωμής αποζημιώσεων δικηγόρων νομικής βοήθειας που προκύπτουν από ειδικά γραμμάτια που έχουν εκδοθεί από 1.1.2019 έως 31.12.2022

1. Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί λογιστικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και περί της διαδικασίας εκκαθάρισης, πληρωμής και των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την αποζημίωση των δικηγόρων νομικής βοήθειας, η πληρωμή αποζημιώσεων στους δικηγόρους που παρείχαν υπηρεσίες στο πλαίσιο του συστήματος νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 12 του ν. 3226/2004 (Α' 24), για τις οποίες έχουν εκδοθεί ειδικά γραμμάτια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων [ν. 4194/2013 (Α' 208)], κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2019 έως 31.12.2022, δύναται να διενεργείται και με χρηματικά εντάλματα πληρωμής που εκδίδονται από το «Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων» (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) ανά δικηγορικό σύλλογο.

2. Τα χρηματικά εντάλματα της παρ. 1 εκδίδονται σύμφωνα με πίνακα δικαιούχων και οφειλόμενων αποζημιώσεων, που υποβάλλεται από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος προς το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.. Στον πίνακα προσδιορίζεται για κάθε δικαιούχο το σύνολο των ειδικών γραμματίων που εκδόθηκαν από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο, το συνολικό ποσό αμοιβής που προκύπτει από τα ως άνω ειδικά γραμμάτια,

η προκαταβολή φόρου που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 69 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος [ν. 4172/2013, (Α' 167)], οι εισφορές υπέρ του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) οι κρατήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 61 και 62 του Κώδικα Δικηγόρων και το πληρωτέο ποσό.

3. Η εξόφληση γίνεται με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων, κατόπιν υπεύθυνων δηλώσεών τους, που διαβιβάζονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ανά δικηγορικό σύλλογο από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη διαβίβασή τους. Στην υπεύθυνη δήλωση οι δικαιούχοι δηλώνουν: α) ότι έχουν υποβάλει στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., αα) τις σχετικές πράξεις διορισμού δικηγόρου νομικής βοήθειας, αβ) τα ειδικά γραμμάτια που έχουν εκδοθεί από τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους, αγ) τις βεβαιώσεις των αρμοδίων δικαστικών ή άλλων αρχών σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων του δικηγόρου νομικής βοήθειας, β) ότι δεν έχουν εισπράξει αποζημίωση για νομική βοήθεια που να προκύπτει από ειδικό γραμμάτιο που περιλαμβάνεται στον πίνακα του πρώτου εδαφίου της παρ. 2, γ) τα στοιχεία του τιμολογίου, αν έχει ήδη εκδοθεί, δ) την Τράπεζα και τον τραπεζικό λογαριασμό σε μορφή Διεθνούς Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN), συμπεριλαμβανομένης και σχετικής αποτύπωσης του από την Τράπεζα, όπως η πρώτη σελίδα βιβλιαρίου τράπεζας ή απεικόνιση μέσω λογαριασμού ηλεκτρονικής τραπεζικής ή άλλο σχετικό έγγραφο. Εφόσον διαβιβαστούν στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις με τις συνημμένες αποτυπώσεις τραπεζικών λογαριασμών γίνεται η καταβολή του ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνολικού ποσού αμοιβής των ειδικών γραμματίων που προκύπτει από τον πίνακα δικαιούχων και οφειλόμενων αποζημιώσεων της παρ. 2, πλέον ΦΠΑ, εφόσον ο δικαιούχος δεν τυγχάνει απαλλαγής ΦΠΑ, αφού αφαιρεθούν ο φόρος που αναλογεί και οι νόμιμες εισφορές και κρατήσεις στο σύνολό τους [εισφορές υπέρ e-ΕΦΚΑ, κρατήσεις υπέρ Δικηγορικών Συλλόγων και κατ' άρθρο 29 του ν. 4596/2019 (Α' 32)].

4. Τα καταβαλλόμενα βάσει της παρούσας ποσά είναι ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα ή τρίτους.

5. Εφόσον δεν έχει εκδοθεί το οικείο φορολογικό παραστατικό, αυτό εκδίδεται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνολικού ποσού της αμοιβής των ως άνω ειδικών γραμματίων, αμέσως μετά από την είσπραξη της αποζημίωσης, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3, και διαβιβάζεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών με ηλεκτρονικά μέσα στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., όταν αυτό εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ή, σε διαφορετική περίπτωση, προσκομίζεται το πρωτότυπο στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., το οποίο προβαίνει στην απόδοση του συνόλου των

εισφορών και των κρατήσεων, καθώς και του φόρου που αντιστοιχεί στην αποζημίωση που καταβλήθηκε. Αν δεν διαβιβαστεί στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. το οικείο φορολογικό παραστατικό: α) δεν αποδίδονται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. οι εισφορές και κρατήσεις, καθώς και ο φόρος που αναλογεί στο ποσό που καταβλήθηκε, β) ο λήπτης της αποζημίωσης καλείται να επιστρέψει αυτήν στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και αν παραλείψει να το πράξει, το ποσό της αποζημίωσης που έλαβε βεβαιώνεται σε βάρος του στην Α.Α.Δ.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων [ν. 4978/2022, (Α' 190)]. Για την εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. αποστέλλει χρηματικό κατάλογο στην Α.Α.Δ.Ε..

6. Ως προς το υπόλοιπο είκοσι τοις εκατό (20%) μετά του αναλογούντος ΦΠΑ τηρείται η διαδικασία του άρθρου 12 του ν. 3226/2004, με έκδοση του προβλεπόμενου φορολογικού παραστατικού. Για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η διαδικασία εκκαθάρισης και απόδοσης του είκοσι τοις εκατό (20%), μετά του αναλογούντος ΦΠΑ, αναστέλλεται η παραγραφή του δικαιώματος είσπραξης του δικαιούχου. Αν κατά τον έλεγχο της παρούσας διαπιστωθεί ότι έλαβε χώρα καταβολή του ογδόντα τοις εκατό (80%) χωρίς να τηρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 1 έως 5, ο λήπτης της αποζημίωσης καλείται να επιστρέψει αυτήν στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. εντός είκοσι (20) ημερών και αν παραλείψει να το πράξει, το ποσό της αποζημίωσης που έλαβε βεβαιώνεται σε βάρος του στην Α.Α.Δ.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων [ν. 4978/2022 (Α' 190)]. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. αποστέλλει χρηματικό κατάλογο στην Α.Α.Δ.Ε..

7. Οι υπηρετούντες στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. υπάλληλοι απαλλάσσονται από κάθε ευθύνη σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας εκκαθάρισης και πληρωμής, εφόσον τηρηθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις των παρ. 1 έως 5.

ΜΕΡΟΣ Δ' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 70 Αποδοχές καλλιτεχνικού προσωπικού - Αντικατάσταση περ. α'δ παρ. 6 άρθρου 22 ν. 4354/2015 - Μεταβατική διάταξη

1. Η περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 (Α' 176) αντικαθίσταται ως εξής:

«6.α. Οι κάθε είδους αποδοχές του καλλιτεχνικού προσωπικού:

α) των Ο.Τ.Α. και των εποπτευομένων νομικών προσώπων αυτών, καθώς και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου,

β) των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, καθώς και οι ειδικότητες του καλλιτεχνικού προσωπικού που υπάγονται στο παρόν, καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού. Το άρθρο 103 του ν. 4483/2017 (Α' 107), καθώς και τα άρθρα 146 έως 149 του ν. 4472/2017 (Α' 74) παραμένουν σε ισχύ.»

2. Κοινές υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος επί τη βάση της περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015, εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 71

Πεδίο εφαρμογής π.δ. 85/2022 ως προς την απασχόληση καλλιτεχνών στο Δημόσιο

Εξαιρείται του πεδίου εφαρμογής του π.δ. 85/2022 (Α' 232) η απασχόληση καλλιτεχνών για την παροχή αμιγώς καλλιτεχνικού έργου σε φορείς του δημοσίου τομέα, υπό την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Άρθρο 72

Αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο ενίσχυσης βάσει του Μέτρου 22 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη σε γεωργούς και ΜΜΕ που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία»

Η ενίσχυση που λαμβάνουν οι δικαιούχοι βάσει του Μέτρου 22 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη σε γεωργούς και ΜΜΕ που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία» είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου

ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρο 61 του ν. 4914/2022 (Α' 61).

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 73

Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

2. Η ισχύς του άρθρου 55 αρχίζει από την 1η.5.2023.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 3 Φεβρουαρίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ
Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 3 Φεβρουαρίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ